

Stemmen bij volmacht

Ten behoeve van gemeenteraadsverkiezingen heeft de VGN in samenwerking met Platform VG, in februari jl. de notitie *'Vragen en antwoorden kiesrecht gehandicaptensector'* samengesteld. Hieronder treft u aanvullende informatie op deze notitie aan. De informatie gaat over het stemmen bij volmacht.

Onderstaande informatie is geschreven ten behoeve van de (komende) Tweede Kamerverkiezingen, maar geldt ook bij Europese verkiezingen.

Indien iemand met een beperking een ander namens zich wil laten stemmen kan dit op drie manieren:

1. via de onderhandse volmacht;
2. via de schriftelijke volmacht;
3. via de kiezerspas.

Ad 1. De persoon met een beperking en de gemachtigde wonen binnen één gemeente: onderhandse volmacht

Als iemand een ander namens zich willen laten stemmen, kan hij¹ onderhands een volmacht geven. Zowel degene voor wie de stempas bestemd is als de gemachtigde tekenen op de stempas. Dat kan echter alléén als de gemachtigde in dezelfde gemeente woont als degene waar hij of zij voor gaat stemmen of als de gemachtigde zelf een kiezerspas heeft aangevraagd. Zie voor deze mogelijkheid verder onder punt 3. De persoon die voor de cliënt gaat stemmen moet (naast zijn eigen identiteitsbewijs) een kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt meenemen en op het stembureau laten zien.

Ad 2. De persoon met een beperking en de gemachtigde wonen niet in dezelfde gemeente: schriftelijke volmacht

Woont degene die namens de persoon met een beperking gaat stemmen niet in dezelfde gemeente, dan kan de persoon met een beperking uiterlijk veertien dagen voor de verkiezing een schriftelijke volmacht aanvragen door een verzoekschrift naar de burgemeester van de gemeente waar hij woont te sturen.

Hiervoor is een formulier beschikbaar (model L8) dat is aan te vragen bij de gemeente waar de persoon met een beperking woont. Zowel de persoon met een beperking als degene die hij machtigt vult een deel van dit formulier in. De gemachtigde moet dan bij zijn eigen gemeente een verklaring halen dat hij daar als kiezer staat geregistreerd. Deze verklaring moet met het verzoek worden meegestuurd. Faxen of mailen is niet toegestaan.

De gemachtigde ontvangt een volmachtbewijs waarmee hij namens de persoon met een beperking kan stemmen. (Hierbij hoeft hij overigens geen kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt mee te nemen om op het stembureau te laten zien). De gemachtigde kan zelf besluiten in welke gemeente (zijn eigen, die van de persoon met een beperking of elders) hij wil stemmen. Het is niet mogelijk om een schriftelijke volmacht in te trekken (als een volmacht schriftelijk is aangevraagd wordt de stempas van de persoon met een beperking immers ongeldig verklaard).

¹ 'hij' moet ook gelezen worden als 'zij'

Ad 3. Stemmen op een locatie naar keuze: kiezerspas

Degene die voor de persoon met een beperking gaat stemmen kan voor zichzelf een zogenaamde kiezerspas aanvragen. De kiezerspas geeft hem de mogelijkheid om in het hele land te stemmen, dus ook in de gemeente waar de persoon met een beperking woont. In dit geval kan de persoon met een beperking wel een onderhandse volmacht geven, omdat degene die door de persoon met een beperking wordt gemachtigd immers in dezelfde gemeente als de persoon met een beperking kan stemmen (en moet de persoon die voor de cliënt gaat stemmen (naast zijn eigen identiteitsbewijs) een kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt meenemen en op het stembureau laten zien).

Een kiezerspas kan tot uiterlijk veertien dagen voor de stemming schriftelijk worden aangevraagd. Dit verzoek wordt gericht aan de burgemeester van de gemeente waar men staat ingeschreven. Hiervoor is een formulier beschikbaar (model K 6) bij de gemeente. Een aanvraag wordt vaak ingediend voordat men een stempas heeft ontvangen. Heeft men al een stempas in huis, dan moet deze bij het verzoek worden gevoegd. Een mondelinge aanvraag voor een kiezerspas is enkel mogelijk ná ontvangst van de stempas en uiterlijk op de vijfde dag voor de stemming. De kiezer moet dan in persoon verschijnen op het gemeentehuis. Daar toont hij of zij de stempas en vraagt mondeling een kiezerspas aan.

Overigens kan een persoon met een beperking die zelf in een andere gemeente wil stemmen uiteraard ook een kiezerspas voor zichzelf aanvragen.